

Van tevoren nadenken over een veilige werkplek

Op 11, 12 en 13 december verzorgde Vlindar voor woningcorporatie De Woonplaats in Enschede voor 54 personen een cursus Veilig werken op hoogte. Doel was de deelnemers opnieuw bekend te laten maken met de risico's van werken op hoogte, de wet- en regelgeving en de manieren om veilig te werken.

Veilig werken op hoogte wordt nog vaak gezien als uitsluitend een zaak tussen de werkgever en de werknemer. De verantwoordelijkheid wordt dan bijvoorbeeld bij het uitvoerende dakdekkersbedrijf neergelegd. De post 'Veiligheid' komt dan vaak niet op de offerte, met als gevolg dat het in de voorbereiding dikwijls geen onderwerp van gesprek is.

Elko Petten van Vlindar vertelt: "Dat de opdrachtgever hier ook een verantwoordelijkheid in heeft, wordt gelukkig steeds vaker onderkend en op veel daken van woningcorporaties zijn inmiddels veiligheidssystemen aangebracht. De gedachte hierachter is dat niet voor elke klus aparte maatregelen genomen hoeven te worden. Het is dan wel van belang dat enkel mensen op het dak komen die in staat zijn gebruik te maken van het op het dak toegepaste veiligheidssysteem. Kennis van het systeem is daarbij onontbeerlijk."

KENNISNIVEAU WISSELT

"Eigen onderzoek van Vlindar wijst uit dat het kennisniveau onder woningcorporaties nogal wisselt. Sommige woningcorporaties hebben dit onderwerp hoog op de agenda staan en geven voortdurend aandacht aan een zo veilig mogelijke werkplek. Andere woningcorporaties moet je nog uitleggen dat er veilig gewerkt moet worden op het dak. Het gegeven dat een woningcorporatie als De Woonplaats op een zo grote schaal investeert in kennis omtrent dit onderwerp, is een duidelijk signaal dat dit besef begint door te dringen. Er is behoefte aan kennis en kunde op dit gebied."

In de praktijk zie je vaak dat te snel is gekozen voor een persoonlijk beschermingsmiddel (PBM) in de vorm van ankerpunten en lijnsystemen met harnassen. Volgens de Arbeidshygiënische strategie dient altijd in eerste instantie te worden gekozen voor bronaanpak en daarna voor een collectieve voorziening. Petten: "Dat betekent overigens

niet dat in alle situaties hekwerken zouden moeten worden geplaatst. Bijvoorbeeld op daken waar een dakdekker enkel kortdurende werken hoeft uit te voeren (de Arbocatalogus hanteert hiervoor een werktijd van minder dan 3 uur), kan worden gekozen voor bijvoorbeeld een lijnsysteem. In die gevallen is het wel zaak ervoor te zorgen dat het juiste systeem op de juiste manier wordt toegepast en gebruikt."

CURSUS VEILIG WERKEN OP HOOGTE

De cursus is bedoeld voor medewerkers die zelf op hoogte moeten werken en voor toezichthouders, werkvoorbereiders en planners die te maken hebben met werken op hoogte. Ook medewerkers van de woningcorporatie die derden toegang verlenen tot het dak volgden de cursus, vanuit de gedachte dat ook deze mensen kennis van het veilig gebruik van dat dak nodig hebben.

Tijdens de cursus zijn nieuwe modellen harnassen getest van de vaste leveranciers van De Woonplaats.

De cursus bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Het theoretische gedeelte gaat onder andere over de wet- en regelgeving op dit gebied. Omdat verschillende wetten wat zeggen over 'Veilig werk op hoogte' en er daarnaast ook (branche-)afspraken bestaan zonder wettelijke status, wordt deze materie vaak als verwarrend ervaren. Tijdens het praktische gedeelte werd een aantal cases behandeld, toegespitst op de situatie bij de woningcorporatie. Hierdoor gingen de deelnemers met nieuwe kennis kijken naar de wijze waarop de veiligheid op de eigen daken is geregeld en worden risico's beter herkend.

Met name de combinatie van theorie (wet- en regelgeving), afgezet tegen de risico's in combinatie met mooie visualisaties en praktijkvoorbeelden, werd door De Woonplaats als positief ervaren, want dit maakte de materie heel tastbaar voor alle collega's. De koppeling van theorie naar praktijk maakte het goed te begrijpen en droeg zodoende bij aan de bewustwording van de risico's.

HOE WORDT EEN DAK VEILIG INGERICHT?

Een veilige werkplek begint bij een goede voorbereiding. Eerst dient in kaart te worden gebracht wat voor werkzaamheden op een dak uitgevoerd worden en dus met welke frequentie het dak zal worden betreden. Hier wordt het valbeveiligingssysteem op toegespitst.

Petten: "Als eenmaal voor een bepaald systeem is gekozen, moet worden geborgd dat het systeem op een juiste manier is aangebracht en dat het op een veilige manier kan worden gebruikt. Bij de toepassing van een lijnsysteem bijvoorbeeld, moet rekening gehouden worden met de valhoogte. Je ziet in sommige gevallen nog wel dat men zich aan een lijn

moet aanhaken die veel te lang is: bij een val kan diegene dan bijvoorbeeld op een lager gelegen balkon terechtkomen."

"Ook moet in kaart worden gebracht wie van het systeem gebruik zal maken. Het is handig om degenen die regelmatig het dak moeten betreden, een eigen harnas te geven, zodat het harnas niet elke keer opnieuw op maat moet worden gesteld. Partijen die incidenteel op het dak hoeven te zijn, kunnen dan een harnas delen. Dit soort informatie zou moeten worden vastgelegd en bijgehouden."

DUIDELIJKE INFORMATIE EN GEMAKKELIJK BESCHIKBAAR

De cursus zal voor de woningcorporatie dan ook aanleiding zijn voor een hernieuwde inventarisatie van de wijze waarop men op de eigen daken de veiligheid heeft geregeld. Aan de hand hiervan zullen daarna de vervolgstappen worden bepaald. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een aanpassing van daktoegangen en een evaluatie van het toegepaste valbeveiligingssysteem.

"Alles staat of valt met de kennis omtrent het dak," aldus Petten. "Vaak zie je dat RI&E's documenten zijn met vele tientallen pagina's vakjargon. Deze documenten zijn alleen handig als juridisch document: als er al een ongeval heeft plaatsgevonden. Voor het gebruik in de praktijk is het van belang dat de informatie gemakkelijk beschikbaar en voor iedereen begrijpelijk is. Vergelijk het met een vluchtplan op een plattegrond in hotels: in één oogopslag moet duidelijk zijn hoe het plan in elkaar steekt. Dat is dus maatwerk, want elke situatie is anders. Daarbij geldt ook dat de gekozen maatregel moet passen bij de organisatie, anders wordt er geen gebruik van gemaakt."

Belangrijk is dat van tevoren wordt nagedacht over een veilige werkplek en dat men, met verstand van zaken, de juiste keuzes maakt. De Woonplaats heeft deze verantwoordelijkheid opgepakt en geïnvesteerd in kennis en kunde op dit gebied. ■

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl

OPROEP AAN IEDEREEN IN DE VALBEVEILIGING

TRAININGEN VALBEVEILIGING DAKVEILIGHEID
ONAFHANKELIJK TIJDSBESPARING OEFENEN
KOSTENBESPARING ZWAARDERE EISEN FABRIKANT
WET KWALITEITSBORING HOGERE VEILIGHEID SAFETY
AANTOONBAAR GESCHIKT VOLDOEN AAN
WET- EN REGELGEVING PRAKTISCHE ONTWERPREGELS
AANNEMER KENNISDELING DAKVEILIGHEID
DAKDEKKER EN17235 IMPORTEUR PBM-VERORDENING

♀ Dakdekker, gebouweigenaar, aannemer of fabrikant... Veilig werken op hoogte is een vak. Vlindar helpt je met kennis en kunde. Zorgen voor veilige werkomstandigheden op hoogte hoort bij jouw vak. Met de cursussen van Vlindar krijg je de kennis en kunde voor veilig werken op hoogte. Zodat je de rest zelf kunt. Elke dag.

